

CỤC TÀI CHÍNH DOANH NGHIỆP

BÁO CÁO

Kết quả cổ phần hóa, thoái vốn giai đoạn từ năm 2021 đến tháng 6 năm 2023 và giải pháp đổi mới, đẩy nhanh tiến độ cổ phần hóa, thoái vốn trong thời gian tới

I. Về việc hoàn thiện cơ chế chính sách về cổ phần hóa, thoái vốn, cơ cấu lại DNNN

Trong giai đoạn từ năm 2021 – tháng 6/2023, hệ thống các cơ chế chính sách pháp luật phục vụ quá trình cơ cấu lại DNNN đã được ban hành đầy đủ, tiếp tục được nghiên cứu, hoàn thiện, đảm bảo chặt chẽ hơn, công khai minh bạch, tối đa hóa lợi ích của Nhà nước, tháo gỡ khó khăn vướng mắc nhằm đẩy nhanh tiến độ cổ phần hóa, thoái vốn và hạn chế thất thoát vốn, tài sản nhà nước trong quá trình cổ phần hóa, thoái vốn, cơ cấu lại DNNN và doanh nghiệp có vốn nhà nước¹.

---

¹ - Bộ Tài chính đã trình Chính phủ ban hành Nghị định số 148/2021/NĐ-CP ngày 31/12/2021 về quản lý sử dụng nguồn thu từ chuyển đổi sở hữu doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp công lập, nguồn thu từ chuyển nhượng vốn nhà nước và chênh lệch vốn chủ sở hữu lớn hơn vốn điều lệ tại doanh nghiệp.

- Bộ Tài chính đã trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 360/QĐ-TTg ngày 17/3/2022 phê duyệt Đề án “Cơ cấu lại doanh nghiệp nhà nước, trọng tâm là tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước giai đoạn 2021-2025”.

- Bộ Tài chính đã ban hành 05 Thông tư bao gồm: Thông tư số 119/2021/TT-BTC ngày 23/12/2021 sửa đổi, bổ sung Thông tư số 83/2018/TT-BTC ngày 30/8/2018 hướng dẫn việc chuyển giao quyền đại diện chủ sở hữu nhà nước tại SCIC; Thông tư số 05/2022/TT-BTC ngày 08/02/2022 hướng dẫn tái cơ cấu doanh nghiệp không đủ điều kiện cổ phần hóa và chuyển nhượng lô cổ phần kèm nợ phải thu của doanh nghiệp do Nhà nước nắm giữ 100% vốn điều lệ có chức năng mua, bán, xử lý nợ; Thông tư số 07/2022/TT-BTC ngày 09/02/2022 hướng dẫn bàn giao, tiếp nhận, xử lý các khoản nợ và tài sản loại trừ khi chuyển đổi sở hữu doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp công lập và theo chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ và Thông tư số 57/2022/TT-BTC ngày 16/9/2022 hướng dẫn một số điều của Nghị định số 148/2021/NĐ-CP; Thông tư số 16/2023/TT-BTC ngày 17/03/2023 sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 36/2021/TT-BTC ngày 26/5/2021 hướng dẫn một số nội dung về đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp và quản lý, sử dụng vốn, tài sản tại doanh nghiệp quy định tại Nghị định số 91/2015/NĐ-CP, Nghị định số 32/2018/NĐ-CP, Nghị định số 121/2020/NĐ-CP và Nghị định số 140/2020/NĐ-CP ngày 30/11/2020.

- Hiện nay, Bộ Tài chính đang rà soát, tổng kết và đề xuất sửa đổi, bổ sung một số cơ chế chính sách pháp luật như:

+ Về việc xây dựng Luật quản lý sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất kinh doanh tại doanh nghiệp (sửa đổi): chi tiết tại Phụ lục kèm theo

+ Việc sửa đổi, bổ sung các quy định tại Nghị định số 126/2017/NĐ-CP, Nghị định số 91/2015/NĐ-CP, Nghị định số 32/2018/NĐ-CP, Nghị định số 140/2020/NĐ-CP: Ngày 23/02/2023, Bộ Tài chính đã có Tờ trình số 17/TTr-BTC báo cáo Thủ tướng Chính phủ trong đó kiến nghị cho phép Bộ Tài chính xây dựng Nghị định sửa đổi các Nghị định trên theo trình tự, thủ tục rút gọn. VPCP có công văn số 4083/VPCP-ĐMDN ngày 04/6/2023 yêu cầu Bộ Tài chính tiếp thu ý kiến của Bộ Tư pháp, Bộ KHĐT để hoàn thiện, trình Chính phủ trước 20/10/2023. Hiện nay, Cục TCDN đang tổng hợp, lấy ý kiến Vụ Pháp chế để trình Bộ trình Thủ tướng Chính phủ về việc xây dựng Nghị định.

II. Tình hình cổ phần hóa, thoái vốn, cơ cấu lại DNNN

1. Tình hình phê duyệt Đề án cơ cấu lại

Tính đến tháng 6/2023, đã có 27 doanh nghiệp được cấp có thẩm quyền phê duyệt Đề án cơ cấu lại doanh nghiệp theo Quyết định số 360/QĐ-TTg ngày 17/3/2022 của Thủ tướng Chính phủ, gồm Tập đoàn Xăng dầu Việt Nam, Tổng công ty Lâm nghiệp Việt Nam thuộc UBQLVNN, Công ty Mua bán nợ Việt Nam thuộc Bộ Tài chính và 24 doanh nghiệp thuộc các địa phương (Hà Tĩnh, Hòa Bình, Lai Châu, Ninh Thuận, Thái Bình, Trà Vinh). Các đơn vị còn lại đang triển khai xây dựng đề án cơ cấu lại doanh nghiệp để trình cấp có thẩm quyền xem xét, phê duyệt.

2. Tình hình cổ phần hóa

Năm 2021 ghi nhận 04 doanh nghiệp cổ phần hóa với tổng giá trị doanh nghiệp là 333 tỷ đồng, trong đó giá trị thực tế phần vốn nhà nước là 196 tỷ đồng.

Năm 2022, ghi nhận bổ sung 01 doanh nghiệp cổ phần hóa đã chính thức chuyển thành công ty cổ phần năm 2021 với tổng giá trị doanh nghiệp là 309 tỷ đồng, trong đó giá trị thực tế phần vốn nhà nước là 278 tỷ đồng.

Trong 6 tháng đầu năm 2023, các đơn vị tiếp tục triển khai công tác cổ phần hóa theo phê duyệt kế hoạch sắp xếp lại DNNN, doanh nghiệp có vốn nhà nước giai đoạn 2022 – 2025 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 1479/QĐ-TTg ngày 29/11/2022.

3. Tình hình thoái vốn

Năm 2021: (i) thoái vốn nhà nước tại 04 doanh nghiệp với giá trị 52,8 tỷ đồng, thu về 85,1 tỷ đồng; (ii) các Tập đoàn, Tổng công ty thoái vốn tại 14 doanh nghiệp với giá trị 1.612 tỷ đồng, thu về 4.317 tỷ đồng.

Năm 2022, (i) thoái vốn nhà nước tại 01 doanh nghiệp với giá trị 195 tỷ đồng thu về 390 tỷ đồng; (ii) các Tập đoàn, Tổng công ty, DNNN thoái vốn tại 31 doanh nghiệp với giá trị là 688,7 tỷ đồng thu về 3.900,6 tỷ đồng.

Trong tháng 6 ghi nhận 03 đơn vị thuộc kế hoạch được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 1479/QĐ-TTg thực hiện thoái vốn nhà nước với tổng giá trị vốn nhà nước đã thoái là 8,7 tỷ đồng, thu về 17,6 tỷ đồng (Công ty cổ phần Công trình đô thị Ninh Thuận thuộc Tỉnh Ninh Thuận; Công ty cổ phần Xây dựng đường bộ II - Yên Bái, Công ty cổ phần Xây dựng đường bộ I - Yên Bái thuộc tỉnh Yên Bái).

Lũy kế 6 tháng đầu năm 2023, thoái vốn nhà nước tại 03 doanh nghiệp với giá trị 8,7 tỷ đồng, thu về 17,6 tỷ đồng; các Tập đoàn, Tổng công ty, DNNN đã thoái vốn tại 06 doanh nghiệp với giá trị là 46,8 tỷ đồng thu về 184,2 tỷ đồng.

+ Việc sửa đổi, bổ sung Nghị định số 148/2017/NĐ-CP ngày 25/12/2017 của Chính phủ ban hành Điều lệ tổ chức và hoạt động của SCIC: Ngày 26/5/2023, Bộ Tài chính đã có công văn số 5402/BTC-TCDN lấy ý kiến các thành viên Ban soạn thảo về nội dung dự thảo Nghị định. Hiện nay, Bộ Tài chính đang tổng hợp, hoàn thiện dự thảo Nghị định (kế hoạch trình Chính phủ trong tháng 12/2023).

4. Về nguồn thu từ bán vốn nhà nước

Theo Nghị quyết số 23/2021/QH15 ngày 28/7/2021 của Quốc hội thì giai đoạn 2021 – 2025 thu từ nguồn cổ phần hóa và thoái vốn nhà nước theo kế hoạch là 248.000 tỷ đồng (ngân sách trung ương 200.000 tỷ đồng; ngân sách địa phương 48.000 tỷ đồng). Trên cơ sở đó, Thủ tướng Chính phủ đã giao kế hoạch thu hồi vốn nhà nước tại một số tổ chức kinh tế do Trung ương quản lý cụ thể từng năm, theo đó năm 2021 là 40.000 tỷ đồng (Quyết định số 1950/QĐ-TTg ngày 28/11/2020), năm 2022 là 20.000 tỷ đồng (Quyết định số 2047/QĐ-TTg ngày 03/12/2021), năm 2023 là 3.000 tỷ đồng (Quyết định số 1506/QĐ-TTg ngày 02/12/2022).

Lũy kế năm 2021 - 2022: Số thu từ bán vốn nhà nước của Quỹ Hỗ trợ sắp xếp và phát triển doanh nghiệp đã nộp về NSNN năm 2021 là 1.000 tỷ đồng, Bộ Tài chính đã tất toán các tài khoản của Quỹ tại Sở Giao dịch Kho bạc nhà nước ngày 10/05/2022; số thu từ bán vốn nhà nước năm 2022 là 3.848 tỷ đồng (trong đó thu của NSTW là 2.511 tỷ đồng, thu của NSDP là 1.338 tỷ đồng).

Bộ Tài chính đã có công văn số 5512/BTC-TCDN ngày 30/5/2023 báo cáo Thủ tướng Chính phủ về tình hình cơ cấu lại DNNN năm 2022, Quý I/2023 và nguồn thu từ bán vốn nhà nước nộp về NSNN giai đoạn 2021 – 2025, trong đó báo cáo Chính phủ để báo cáo Quốc hội điều chỉnh giảm dự toán kế hoạch chi đầu tư phát triển nguồn NSNN đối với nội dung thu - chi từ nguồn cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước từ 248.000 tỷ đồng xuống còn 19.835 tỷ đồng giai đoạn 2021 – 2025. Cụ thể số thu từng năm của giai đoạn 2021 – 2025 như sau:

- Số thu năm 2021 là **1.000 tỷ đồng**, số thu năm 2022 là **3.848 tỷ đồng**;

- Năm 2023: Kế hoạch thu hồi vốn nhà nước tại một số tổ chức kinh tế do Trung ương quản lý là **3.000 tỷ đồng** theo Quyết định số 1506/QĐ-TTg ngày 02/12/2022 của Thủ tướng Chính phủ;

- Giai đoạn năm 2024 - 2025: Dự kiến là **11.987 tỷ đồng**

Trong đó bao gồm số liệu dự kiến thoái vốn tại 04 doanh nghiệp của Bộ Xây dựng (Tổng công ty Cơ khí xây dựng – CTCP, Tổng công ty Lắp máy Việt Nam –CTCP, Tổng công ty cổ phần Sông Hồng, Tổng công ty Viglacera – CTCP) với tổng giá trị thu về khoảng 6.553 tỷ đồng. Tuy nhiên, theo đánh giá sơ bộ của Cục TCDN thì với tình hình thị trường xây dựng trong nước đang gặp nhiều khó khăn, tình hình sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp trên đã suy giảm nhiều so với giai đoạn trước nên chỉ có Tổng công ty Viglacera – CTCP có khả năng triển khai thoái vốn như dự kiến, vì vậy số thu từ thoái vốn giai đoạn 2024 – 2025 sẽ giảm 733 tỷ đồng, còn khoảng 11.254 tỷ đồng.

5. Nhận xét, đánh giá

Trong thời gian vừa qua, tiến độ triển khai cổ phần hóa, thoái vốn chậm, nguyên nhân do:

- Nguyên nhân khách quan: Do những bất ổn lớn của thị trường tài chính trong nước và quốc tế; ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19 nên việc triển khai cổ

phần hóa, thoái vốn phụ thuộc vào tình hình thị trường, lựa chọn thời điểm bán cổ phần hợp lý để đem lại hiệu quả, đảm bảo tính khả thi; Do đặc thù của các doanh nghiệp thực hiện cổ phần hóa trong giai đoạn này là các doanh nghiệp lớn, phạm vi hoạt động rộng, đa ngành, đa lĩnh vực, nhiều tài sản chuyên ngành, khó xác định giá trị, một số đơn vị vi phạm quy định về quản lý vốn, tài sản đang thực hiện thanh tra, kiểm tra, điều tra; các doanh nghiệp nhỏ và vừa là các đơn vị cung ứng, sản phẩm dịch vụ công ích, hoạt động gắn liền với các hoạt động của địa phương.

- Nguyên nhân chủ quan: Nhận thức và tổ chức thực hiện của một số cơ quan đại diện chủ sở hữu và người đứng đầu doanh nghiệp còn chưa cao, chưa quyết liệt trong tổ chức triển khai, thực hiện cổ phần hóa, thoái vốn nên còn tư tưởng né tránh, đùn đẩy trách nhiệm; Việc rà soát, lập kế hoạch sắp xếp lại doanh nghiệp giai đoạn 2021-2025 chưa được các cơ quan, đơn vị quan tâm đúng mức; Công tác chuẩn bị cổ phần hóa, thoái vốn chưa tốt. Nhiều doanh nghiệp chưa hoàn thiện đầy đủ thủ tục pháp lý sắp xếp lại, xử lý các cơ sở nhà, đất theo pháp luật về quản lý, sử dụng tài sản công trước khi cổ phần hóa, thoái vốn; còn nhiều vướng mắc, tồn tại về tài chính chưa được xử lý dứt điểm; Việc phối hợp giữa các cơ quan đại diện chủ sở hữu với các Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố, Bộ, ngành liên quan trong xử lý vướng mắc phê duyệt phương án sử dụng đất; xử lý tồn tại tài chính còn chưa tốt, kéo dài.

III. Giải pháp khắc phục, đổi mới, đẩy nhanh tiến độ cổ phần hóa, thoái vốn trong thời gian tới

1. Về hoàn thiện cơ chế, chính sách

Trong thời gian tới, căn cứ quan điểm, chủ trương của Đảng, Nhà nước và tình hình thực tế, các cơ chế chính sách pháp luật sẽ tiếp tục được rà soát, nghiên cứu, sửa đổi một cách đồng bộ đảm bảo tháo gỡ khó khăn, vướng mắc và đẩy nhanh tiến độ cổ phần hóa doanh nghiệp. Trong đó rà soát, nghiên cứu về việc sửa đổi, bổ sung các văn bản quy phạm pháp luật thuộc trách nhiệm soạn thảo của Bộ Tài chính liên quan đến công tác cổ phần hóa, thoái vốn để trình Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định.

2. Về việc tổ chức triển khai thực hiện

- Các Bộ, ngành, địa phương, DNNN theo chức năng, nhiệm vụ được giao nghiêm túc thực hiện chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ tại Nghị quyết số 68/NQ-CP ngày 12/5/2022 về tiếp tục đổi mới, nâng cao hiệu quả hoạt động và huy động nguồn lực của DNNN, trọng tâm là tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước trong phát triển kinh tế - xã hội, Quyết định số 360/QĐ-TTg ngày 17/3/2022 phê duyệt Đề án “Cơ cấu lại DNNN, trọng tâm là tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước giai đoạn 2021 - 2025”, Quyết định số 22/2021/QĐ-TTg ngày 02/7/2021 về “Tiêu chí phân loại DNNN, doanh nghiệp có vốn nhà nước thực hiện chuyển đổi sở hữu, sắp xếp lại, thoái vốn giai đoạn 2021 - 2025”, Công điện số 478/CD-TTg ngày 27/5/2022 về đẩy mạnh công tác sắp xếp, cổ phần hóa, thoái vốn và cơ cấu lại DNNN và Quyết định số

1479/QĐ-TTg ngày 29/11/2022 ban hành Kế hoạch sắp xếp lại doanh nghiệp giai đoạn 2021 – 2025.

- Trình Thủ tướng Chính phủ, Chính phủ báo cáo Quốc hội điều chỉnh giảm dự toán kế hoạch chi đầu tư phát triển nguồn NSNN đối với nội dung thu - chi từ nguồn cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước theo đề xuất của Bộ Tài chính tại công văn số 5512/BTC-TCDN ngày 30/5/2023.

- Cơ quan đại diện chủ sở hữu đôn đốc các doanh nghiệp trực tiếp quản lý, sử dụng nhà đất kê khai báo cáo, lập phương án sắp xếp lại các cơ sở nhà, đất theo quy định tại Nghị định số 167/2017/NĐ-CP, Nghị định số 67/2021/NĐ-CP để trình cấp có thẩm quyền phê duyệt theo thẩm quyền.

- Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương sớm có ý kiến về phương án sắp xếp lại, xử lý nhà, đất của các doanh nghiệp của trung ương đóng trên địa bàn theo đề nghị của Bộ Tài chính, các Bộ, cơ quan trung ương để bảo đảm tiến độ phê duyệt phương án sắp xếp lại, xử lý nhà, đất phục vụ việc xây dựng phương án sử dụng đất khi thực hiện cổ phần hoá.

- Xây dựng cơ sở dữ liệu để theo dõi, quản lý tiến độ kê khai, báo cáo, lập, phê duyệt phương án sắp xếp lại, xử lý nhà, đất và tổ chức xử lý nhà, đất đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

- Xử lý nghiêm trường hợp làm chậm, vi phạm quy định về cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước tại doanh nghiệp. Xác định rõ trách nhiệm của tổ chức, cá nhân liên quan, nhất là người đứng đầu trong công tác sắp xếp, cổ phần hóa, thoái vốn, cơ cấu lại DNNN, thực hiện các nhiệm vụ, công việc liên quan; coi việc thực hiện nhiệm vụ và kết quả thực hiện sắp xếp, cổ phần hóa, thoái vốn, cơ cấu lại DNNN là một tiêu chí đánh giá các cơ quan, đơn vị tập thể, cá nhân liên quan.

- Tăng cường công khai, minh bạch thông tin về tình hình tài chính, hoạt động sản xuất kinh doanh của DNNN để tạo niềm tin, thu hút sự quan tâm của các nhà đầu tư trước khi triển khai công tác cổ phần hóa, thoái vốn.

- Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc tổ chức thực hiện, việc tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp./.

Phụ lục 1

Tình hình triển khai xây dựng Luật quản lý sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất kinh doanh tại doanh nghiệp (sửa đổi)

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, trên cơ sở tiếp thu ý kiến chỉ đạo của Ủy ban Thường vụ Quốc hội và ý kiến kết luận của Bộ Chính trị về Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp, Bộ Tài chính đã nghiên cứu, hoàn thiện, báo cáo Chính phủ tại Tờ trình 38/TTr-BTC ngày 21/3/2023 trong đó đã trình Thủ tướng Chính phủ, Chính phủ xem xét, giao Bộ trưởng Bộ Tư pháp thừa ủy quyền Chính phủ ký báo cáo gửi Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Quốc hội xem xét đưa vào chương trình xây dựng Luật, pháp lệnh năm 2023.

Ngày 23/5/2023, Cục Tài chính doanh nghiệp có Tờ trình Bộ số 394/TTr-TCNDN trình Bộ về kế hoạch xây dựng dự án Luật thay thế Luật Quản lý, sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất kinh doanh tại doanh nghiệp; Tờ trình số 407/TTr-TCNDN ngày 28/5/2023 trình Ban soạn thảo Luật thay thế Luật số 69/2014/QH13; Tờ trình số 411/TTr-TCNDN ngày 29/5/2023 báo cáo Ban soạn thảo một số nội dung, kế hoạch xây dựng dự án Luật thay thế Luật số 69/2014/QH13; Tờ trình số 422/TTr-TCNDN ngày 31/5/2023 về việc tiếp thu, hoàn thiện dự án Luật thay thế Luật Quản lý, sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất kinh doanh tại doanh nghiệp (sửa đổi) để lấy ý kiến các Bộ, ngành, đơn vị có liên quan ; Tờ trình số 423/TTr-TCNDN ngày 31/5/2023 Tờ trình Ban Cán sự Đảng Bộ Tài chính về dự án Luật thay thế Luật Quản lý, sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất kinh doanh tại doanh nghiệp.

Có văn bản số 785/TCNDN-TBT ngày 01/6/2023 gửi Viện Chiến lược Chính sách Tài chính về một số nội dung liên quan đến xây dựng Luật thay thế Luật 69/2014/QH13.

Trình Bộ ban hành Giấy mời họp Ban soạn thảo tại Tờ trình Bộ số 433/TTr-TCNDN ngày 02/6/2023 (đến nay Bộ chưa duyệt để triển khai họp Ban soạn thảo);

Tổ chức họp Tổ biên tập ngày 02/6/2023 để lấy ý kiến các thành viên Tổ Biên tập về nội dung dự thảo Luật thay thế Luật số 69/2014/QH13.

Trình Bộ ban hành công văn số 5653/BTC-TCNDN ngày 02/6/2023 gửi 07 đơn vị chưa có văn bản cử cán bộ tham gia Ban Soạn thảo và Tổ Biên tập để tổng hợp và trình Bộ (qua Vụ tổ chức cán bộ) số 505/TTr-TCNDN ngày 21/6/2023 về kiện toàn thành viên Ban chỉ đạo, Tổ biên tập.

Tờ trình Ban cán sự số 451/TTr-TCNDN ngày 09/6/2023 của Cục TCNDN báo cáo Bộ theo ý kiến chỉ đạo của Thành viên Ban Cán sự đảng, Lãnh đạo Bộ tại Phiếu trình Ban cán sự đảng ngày 2/6/2023 của Văn phòng Ban cán sự.

Tờ trình số 479/TTr-TCDN ngày 15/6/2023 Báo cáo Lãnh đạo Bộ về dự án Luật thay thế Luật 69/2014/QH13. Thực hiện ý kiến chỉ đạo của lãnh đạo Bộ, hiện nay Cục TCDN đang chuẩn bị tài liệu phục vụ cuộc họp của Ban cán sự Đảng Bộ Tài chính./.